

Indicaties voor eerstelijns paramedische herstellzorg bij COVID-19

Op basis van een tijdelijke aanspraak kunnen patiënten gebruikmaken van herstellzorg vanuit de basisverzekering. Voorwaarden hiervoor zijn een verwijzing van een medisch specialist of huisarts en deelname aan wetenschappelijk onderzoek.

Paramedische herstellzorg bestaat uit maximaal 50 sessies fysio- of oefentherapie, 7 uur diëtetiek, 8 uur ergotherapie en logopedie (zonder maximum) voor een maximale periode van 6 maanden. Na zes maanden kan op indicatie van een medisch specialist, een beroep gedaan worden op een tweede behandelperiode van zes maanden.

Versie 1.0, augustus 2020

Indicatie fysio- of oefentherapie

De fysio- of oefentherapeut speelt een belangrijke rol in het herstel van patiënten met COVID-19 die (blijvende) klachten en beperkingen ondervinden in het bewegend functioneren, waardoor participatie in het dagelijks leven is belemmerd. Patiënten met een hulpvraag gerelateerd aan beperkingen in fysieke capaciteit en/of fysieke activiteit komen in aanmerking voor fysio- en oefentherapie.

Er is indicatie voor fysio- of oefentherapie bij één of meerdere van de volgende punten:

- Vermindering in inspanningscapaciteit, activiteiten en/of bewegend functioneren in de thuissituatie;
- Verminderde spierkracht of -massa, balans of uithoudingsvermogen;
- Een verlaagde fysieke capaciteit en/of fysieke activiteit;
- Problemen die door langdurige immobiliteit kunnen zijn ontstaan, zoals perifere neuropathie of gewrichtsklachten;
- Ademhalingsproblematiek en het omgaan met deze problematiek;
- Verminderde zelfredzaamheid bij activiteiten in het dagelijks (bewegend) functioneren.

Meer informatie: [KNGF-Standpunt Fysiotherapie bij patiënten met COVID-19, 2020.](#)

Indicatie logopedie

Logopedie richt zich te allen tijde op het behoud, herstel en/of verbetering van problematiek met stem, spraak, taal, slik en/of gehoor.

Er is een indicatie voor logopedie bij één of meerdere van de volgende hulpvragen:

- Het herstellen en/of verbeteren van kauw- en of slikklachten, ademhalingsklachten en/of stemklachten ten gevolge van COVID-19;
- Het herstellen en/of verbeteren van communicatieproblematiek ontstaan ten gevolge van COVID-19. De rol van de logopedist kan hier ook adviserend of coachend van aard zijn met betrekking tot de patiënt en diens directe omgeving. Hierbij kan ook gedacht worden aan cognitieve problematiek die de communicatie beïnvloedt.

Bij alle bovenstaande hulpvragen dient rekening gehouden te worden met de situatie voorafgaand aan COVID-19 en de eventueel al aanwezige comorbiditeiten;

Meer informatie: [Position statement COVID-19. \(2020\). Woerden: Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie.](#)

Dit document is opgesteld door:

Indicatie diëtetiek

De diëtist richt zich op behoud, herstel en/of verbetering van de voedingstoestand en spiermassa rekening houdend met de individuele voedingsgerelateerde problematiek.

Er is indicatie voor diëtetiek bij één of meerdere van de volgende punten:

- Patiënt is voor dieetbehandeling overgedragen vanuit het ziekenhuis, verpleeghuis of revalidatiecentrum en/of maakt gebruik van medische voeding, zoals sonde- of drinkvoeding;
- Onbedoeld gewichtsverlies (≥ 4 kg, óók bij patiënten met overgewicht/obesitas);
- Slechte voedingstoestand en/of spiermassaverlies. Screen op het risico op ondervoeding met een gevalideerd instrument zoals **SNAQ 65+** of **MUST** én screen op het risico op sarcopenie met de **SARC-F**;
- Verminderde voedingsinname of -opname ten gevolge van klachten zoals misselijkheid, braken, diarree, hevige buikpijn, reuk- en smaakverlies, maagledigingsstoornissen, extreme vermoeidheid en decubitus;
- Voedingsproblemen bij gebruik van medicatie die van invloed is op voedselinname (pijnmedicatie, cytostatica, antibiotica, neuroleptica, insuline, orale antidiabetica) of metabolisme (corticosteroiden). Specifieke aandacht voor medicatie die ingezet wordt bij COVID-19;
- Slikklachten en/of verminderde kauw/slikspierkracht na langdurige beademing of slecht passende gebitsprothese door gewichtsverlies.

Obesitas verhoogt het risico op een ernstiger verloop van COVID-19. Patiënten met overgewicht of obesitas die onbedoeld zijn afgevallen, hebben spierverslies en zijn in meer of mindere mate ondervoed. Ook bij patiënten met sarcopenie obesitas is de betrokkenheid van een diëtist van belang om, in combinatie met kracht- en conditietraining, de voedingstoestand te verbeteren. Als verder gewichtsverlies een behandeldoel is tijdens de herstelfase dan is het noodzakelijk dat dit niet ten koste gaat van spiermassa en kracht.

Meer informatie: [Behandelplan van diëtist bij COVID-19 na ontslag uit het ziekenhuis, 2020.](#)

Indicatie ergotherapie

Ergotherapie stelt mensen in staat hun zelfstandigheid en draagkracht te behouden en te vergroten. Ergotherapeuten doen dit door functies, vaardigheden en strategieën te evalueren en deze in een activiteit effectief in te zetten. Dit kan door training, het aanleren van een andere manier van handelen, het inzetten van een hulpmiddel, of door de activiteit of de omgeving aan te passen.

Er is indicatie voor ergotherapie bij één of meerdere van de volgende punten:

- Problematiek ten gevolge van langdurige immobilisatie voor de uitvoer van dagelijkse activiteiten, zoals ernstige spierzwakte en vermoeidheid, problemen met arm-handfunctie en decubitus, oedeem en contracturen;
- Longproblematiek, zoals snelle saturatiedalingen en benauwdheidsklachten, bij de uitvoer van dagelijkse activiteiten;
- Cognitieve problematiek, zoals geheugen- en concentratiestoornissen, bij de uitvoer van dagelijkse activiteiten;
- Psychische klachten, slaapproblemen en gevolgen voor de uitvoer van dagelijkse activiteiten;
- Problemen bij werkhervatting waarbij zelfmanagement en het opbouwen van belastbaarheid in het werk centraal staat en waar nodig het aanpassen van de omstandigheden in de werksituatie;
- (Over)belasting van de mantelzorger;
- Advisering bij hulpmiddelen en/of voorzieningen ten behoeve van uitvoer van dagelijkse en participatie.

Meer informatie: [Handreiking Ergotherapie bij COVID-19 cliënten in de herstelfase. \(2020\).](#)
Utrecht: Ergotherapie Nederland.

Dit document is opgesteld door: